

WA

EXPOSITIE MUSEUM VEERE

Van Loon is meer dan de hardzeildag

In Museum Veere is een expositie te zien over Hendrik Willem van Loon, de Amerikaanse Nederlander die vier jaar in Veere woonde

Emile Calon

Veere

Maar liefst 21 vissers uit Arnhem en één uit Vlissingen streden in 1928 met hun hoogarren tegen elkaar op het water voor Veere en wilden allemaal graag met de eerste prijs, veertig zilveren rijksdaalders, naar huis. Die eenmalige wedstrijd was georganiseerd door Hendrik Willem van Loon, een Nederlandse Amerikaan die voor zijn rust terug was gekomen naar Veere. „Maar het daar soms te rustig vond”, weet Nicolette van Neste van het Museum Veere. Zij stelde een expositie samen over deze man die slechts vier jaar in Veere woonde, maar een blijvende invloed heeft. Niet voor niets wordt er sinds 1994 op het Veerse Meer door de Stichting Behoud Hoogaars elk jaar de Hendrik Willem van Loon Hardzeildag gehouden.

‘Hitler kelderrat’

Van Loon (1882-1944) was echter zo veel meer dan alleen iemand die een hardzeildag organiseerde, zo blijkt uit de tentoonstelling die vandaag (zaterdag) om 16.00 uur wordt geopend. Hij was schrijver, tekenaar, journalist, radiocommentator en historicus. Hij had bijvoorbeeld een scherp inzicht in de politieke verhoudingen en waarschuwde al in 1933 voor Adolf Hitler. „Hij noemde hem een kel-

▲ Nicolette van Neste richt de expositie in over Hendrik Willem van Loon. FOTO DIRK-JAN GJELTEMA

derrat”, weet Nicolette van Neste.

Van Loon, geboren in een welgesteld Rotterdams middenstandsgeslacht, vertrok in 1902 naar de Verenigde Staten. Na een geschiedenisstudie werd hij journalist en schreef enkele geschiedenisboeken die echter niet aansloegen. De doorbraak kwam in 1921, nu precies honderd jaar geleden. Zijn zelf geïllustreerde populair-wetenschappelijke *‘The Story of Mankind’*, brak alle verkooprecords. In de jaren daarna groeide hij uit tot een ware *celebrity* en raakte onder anderen bevriend met de Amerikaanse president Franklin D. Roosevelt, wetenschapper Albert

Hij was een flamboyante man die met iedereen contact kon maken

– Nicolette van Neste

Einstein en de schrijvers Thomas Mann en Stefan Zweig.

Hij arriveerde in 1928 in Veere omdat hij destijds in de VS werd achtervolgd door de roddelpers wegens zijn relatieproblemen. In Veere raakte hij met iedereen be-

friend, weet van Neste. „Hij was een flamboyante man die met iedereen contact kon maken.” Hij haalde ook beroemdheden naar Veere zoals de Australische oceaanvlieger Charles Kingsford Smith en ‘miss America’ Edna Peters. Toen Kingsford Smith vanaf Schiphol vertrok zette hij eerst koers naar Veere om enkele rondjes om de toren te vliegen. En Edna Peters liet zich in Veere zien, gekleed in Walcherse dracht.”

Na zijn terugkeer naar de VS verdween Veere niet uit zijn herinneringen. Integendeel zelfs. In heel veel boeken die hij vervolgens publiceerde zijn illustraties te vin-

den die naar ‘de lieflijkste plek op aarde’ verwijzen. Van Neste laat daarbij voorbeelden zien, van liedboeken tot en met populair-wetenschappelijke overzichtswerken over geschiedenis, kunst en geografie. Ze vertelt ook dat in de jaren vijftig en begin zestig nog geprobeerd is door vrienden een museum op te richten in Veere over Van Loon. „Maar zo rond 1966 kwam daar een einde aan omdat het niet lukte.”

Tentoonstelling Een Fenomeen in Veere: Hendrik Willem van Loon (1882 – 1944), van 10 oktober 2021 t/m 6 november 2022, Museum Veere locatie stadhuis.

Corries leed inspiratiebron muziektheater

Op 60 meter afstand van Corrie Dekkers appartement overlijdt haar man Klaas. Hij ligt in isolatie vanwege corona, terwijl zij in quarantaine zit. De verhalen die ze optekent om weer grip op haar leven te krijgen, vormen een belangrijke inspiratiebron voor de Muziektheater-voorstelling ‘Rimpelingen, brieven uit Zeeland’ die morgenmiddag in ‘t Kerkje in Ellewoutsdijk te zien is.

Arie Westeneng

Middelburg

Klaas is 83 wanneer hij in maart 2020 overlijdt. Klaas en Corrie (80, foto) zouden die zomer 54 jaar getrouwd zijn geweest. De uitvoerder in de wegebouw en de leerkracht

hadden een actief sociaal leven, samen met hun drie zoons.

„Onze jaarlijkse oliebolleninstuif was altijd druk en gezellig.” De in Colijnsplaat geboren en nu in Middelburg wonende Corrie Dekker koestert zulke herinneringen. De 130 rouwkaarten en -brieven na Klaas’ dood zijn de stille getuigen van een grote kring van vrienden en bekenden.

Het afscheid van Klaas, was ‘afstandelijk, bijna onmenselijk’, vertelt Corrie Dekker. „Ik mocht zelf niet bij de uitvaart zijn, vanwege m’n quarantaine.” Vanuit haar appartement kan ze via een laptop nog iets zeggen tegen de aanwezigen bij de uitvaart en tegen mensen die het afscheid online volgen.

In de beginperiode van corona is

er nog veel onduidelijk. „Ik dacht: krijgen onze zoons al die condoleancekaarten met de mooie teksten voor hun vader nog wel te lezen?” Ze zet daarom alle kaarten in haar laptop en schrijft over de levensloop van Klaas en over wat ze meemaakt en voelt. Dat stuurt ze ook naar het Zeeuws Archief om

Ik ga niet achter de geraniums, of in mijn geval orchideeën, zitten

–Corrie Dekker

iets te bewaren uit coronatijden.

Schrijver/performer Anna de Bruyckere zoekt in die tijd ervaringen van 70+-ers in coronatijd. Ze krijgt stapels brieven van 50 oudere mensen en gaat met hen in gesprek. „Wat mij trof is de bijzondere veerkracht van mensen die als ‘dor hout’ werden weggezet. De warmte en kracht die ze uitstralen, dat is prachtig. Corona was de aanleiding, maar levenskracht is wat je ziet in onze voorstelling.”

De première van die voorstelling ‘Rimpelingen: Brieven uit Zeeland’ afgelopen weekend in Middelburg raakte de 80-jarige Corrie. „Anna en pianist Christian Blaha maakten

een bijzonder mooie muziektheatervoorstelling waar de zaal stil van werd.”

Corrie durft weer meer over de toekomst na te denken. „Ik ga niet achter de geraniums, of in mijn geval achter de orchideeën zitten. Ik wil me nuttig maken en bedenken soms activiteiten voor medebewoners van Villa Rittenborgh.” Onder hen zijn mensen met dementie, een ziekte waar ook haar Klaas aan leed. De oud-leerkracht verzint per maand thema’s voor activiteiten en zoekt er filmpjes en verhalen bij. **Muziektheatervoorstelling ‘Rimpelingen: Brieven uit Zeeland’ is komende zondag te zien in ‘t Kerkje van Ellesdijk, Ellewoutsdijk om 14.30u. Meer speeldata zie: rimpelingen.eu**

